

Gemeente Nieuwkoop
T.a.v. gemeenteraad
Postbus 1
2460 AA TER AAR

beantwoording schriftelijke vragen

onderwerp	Schriftelijke vragen 2023-04 van fractie SBN over gang van zaken verkiezingen Fractieleden Lizet Keyzers, Guus Elkhuizen, Laura Kroes, Marielle de Romijn, Leo Visser
Vragen gesteld door	en Remco Hendriks van Samen Beter Nieuwkoop
Datum vraag	16-03-2023
portefeuillehouder	R.J. van Duijn Karin Moons-Smith
opgesteld door	247338
Zaaknummer	
Datum	
beantwoording	23 maart 2023

Inleiding

Afgelopen 15 maart zijn de verkiezingen geweest voor de Provinciale Staten en de waterschappen. Voor het hoogheemraadschap van Rijnland waren binnen de gemeente de stembiljetten op. De fractieleden Lizet Keyzers, Guus Elkhuizen, Laura Kroes, Marielle de Romijn, Leo Visser en Remco Hendriks van Samen Beter Nieuwkoop hebben hierover onderstaande vragen gesteld.

Toelichting

We nemen de situatie uiterst serieus, daarom hechten we aan een snelle beantwoording van uw vragen en een uitgebreide toelichting.

In een aantal gemeenten in Nederland waren er in de loop van de verkiezingsdag stembiljetten tekort. Ook in onze gemeente hebben we bij een aantal stembureaus helaas te maken gehad met een (tijdelijk) tekort aan stembiljetten. Er zijn met spoed stembiljetten herverdeeld en bijbesteld. Meerdere gemeenten moesten stemformulieren bijbestellen, waardoor de leverancier het gevraagde aantal extra stembiljetten voor het hoogheemraadschap van Rijnland niet kon leveren. Er is daarnaast met man en macht gewerkt om deze stembiljetten met grote spoed over te laten komen vanuit twee buurgemeenten. Alle kiezers die tot 21.00 uur in de rij zijn aangesloten, zijn conform de kieswet, nog tot de stemming toegelaten ook na 21.00 uur. Dat betekent dat het geduld van een aantal kiezers op de betreffende stembureaus tot onze spijt op de proef is gesteld, maar dat de meeste inwoners die tijdig in de rij stonden de kans hebben gekregen om alsnog hun stem uit te brengen. Op enkele stembureaus is het uiteindelijk niet gelukt om nog extra stembiljetten voor het hoogheemraadschap van Rijnland ter plaatse te

krijgen. Dat is zeer kwalijk. Wij betreuren de gang van zaken zeer.

Kiezers die hun stem voor het hoogheemraadschap van Rijnland niet hebben kunnen uitbrengen, konden tot 21 maart 15.00 uur bezwaar maken het hoogheemraadschap van Rijnland. Via de website, social media, telefonisch en via beantwoording van schriftelijke klachten hebben wij kiezers hierop gewezen. Wat we inmiddels weten, is dat er uiteindelijk 28 klachten zijn ingediend bij het hoogheemraadschap van Rijnland. Daaronder zijn ook klachten van mensen die wel konden stemmen maar die een klacht hebben ingediend over lange wachttijd. Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft berekend hoeveel stemmen er nodig zijn voor een partij om een extra zetel extra te halen. Voor de eerste partij die daarvoor in aanmerking zou komen, zijn rond de 4500 extra stemmen benodigd.

De verantwoordelijkheid voor de bepaling van de geldigheid van de verkiezingen voor het hoogheemraadschap van Rijnland en of deze verkiezing eventueel opnieuw moet worden gehouden ligt bij het hoogheemraadschap van Rijnland.

Op 23 maart om 15.00 uur stelt het hoofdstembureau tijdens een openbare zitting de definitieve uitslag vast.

We benadrukken dat de uitgebreide interne evaluatie nog moet plaatsvinden. Onze aandacht ging allereerst uit naar de reguliere afhandeling van de verkiezingen en het met spoed behandelen van vragen en klachten van kiezers en het uitspreken van dank en waardering én waar nodig het aanbieden van excuses voor de gang van zaken aan voorzitters en vrijwilligers van de verschillende stembureaus.

Uiteraard wordt de gang van zaken rondom de verkiezingen grondig geëvalueerd om herhaling in de toekomst te voorkomen. Wij zullen de uitkomst daarvan met de gemeenteraad delen.

Bijlagen: Bij deze toelichting ontvang u twee bijlagen die wij stuurden aan het centraal stembureau van het hoogheemraadschap van Rijnland met een inschatting van het aantal gemiste stemmen voor het hoogheemraadschap van Rijnland.

Vraag 1:

Wanneer en hoe werd het u bekend dat er een tekort aan stembiljetten waren voor het Waterschap Holland Rijnland?

Antwoord:

In de loop van de ochtend kwamen er meldingen binnen via voorzitters van de stembureaus dat er op hun stembureau mogelijk een tekort dreigde aan stembiljetten.

Vraag 2:

Klopt het dat er stemmen niet zijn uitgebracht bij in ieder geval de stembureaus in; De Rank, Parola, Kaleidoscoop, 't Trefpunt, de Rietzanger

en Schutse? Zo ja, hoe denkt u dit in de toekomst te kunnen voorkomen?

Antwoord:

In onze gemeente hebben we inderdaad bij een aantal stembureaus helaas te maken gehad met een tijdelijk tekort aan stembiljetten. Bij bijna alle stembureaus zijn de stembiljetten weer aangevuld. Alle kiezers die tot 21.00 uur in de rij zijn aangesloten, zijn conform de kieswet, nog tot de stemming toegelaten ook na 21.00 uur. Dat betekent dat het geduld van een aantal kiezers op de betreffende stembureaus tot onze spijt op de proef is gesteld, maar dat de meeste inwoners die tijdig in de rij stonden de kans hebben gekregen om alsnog hun stem uit te brengen op de verschillende stembureaus. Uit de proces-verbalen van de stembureaus maken wij op dat het uiteindelijk op een enkel stembureau niet is gelukt om in de avond nog extra stembiljetten voor het hoogheemraadschap van Rijnland ter plaatse te krijgen. Dat is zeer kwalijk. Er volgt een grondige evaluatie om dit in de toekomst te voorkomen.

Vraag 3:

Wat denkt u welke invloed dit heeft op de verkiezingsuitslag wat heeft dit voor juridische gevolgen?

Antwoord:

Het is niet mogelijk om dat precies vast te stellen.

Wat we al wel weten is dat er uiteindelijk 28 klachten zijn ingediend bij het hoogheemraadschap van Rijnland. Daaronder zijn ook klachten van mensen die wel konden stemmen maar die een klacht hebben ingediend over lange wachttijd.

Het hoogheemraadschap van Rijnland heeft berekend hoeveel stemmen er nodig zijn voor een partij om een extra zetel extra te halen. Voor de eerste partij die daarvoor in aanmerking zou komen zijn 4500 extra stemmen benodigd.

De verantwoordelijkheid voor de bepaling van de eventuele juridische gevolgen ligt bij het hoogheemraadschap van Rijnland.

Vraag 4:

Wat denkt u dat dit met het vertrouwen in de democratie doet als inwoners niet hun stem hebben kunnen uitbrengen?

Antwoord:

We betreuren de gang van zaken enorm. Dit is zeer kwalijk. En we kunnen ons voorstellen dat dit niet bijdraagt aan het vertrouwen. We nemen dat heel serieus. Iedereen die ons heeft gebeld of schriftelijk een klacht heeft ingediend heeft dezelfde dag nog bericht/excuus van ons ontvangen. Daar is met man en macht tot 's avonds heel laat aan gewerkt. Mensen zijn daarnaast op verschillende manieren geattendeerd op de mogelijkheid tot het indienen van een klacht bij het hoogheemraadschap van Rijnland.

Vraag 5:

Wat vind u van het feit dat er bij het stembureau Kaleidoscoop is gezegd; "U kunt naar Woerdense Verlaat en anders gaat uw stem verloren"?

Antwoord:

Deze uitspraak is ons niet bekend en dit is ook niet volgens instructie die is gegeven. Het streven is te allen tijde dat er geen enkele stem op wat voor manier dan ook verloren gaat.

Vraag 6:

Wat vind u ervan dat een aanzienlijke groep stemmers hun stem na 19.00 uur niet heeft kunnen uitbrengen vanwege een tekort aan stembiljetten?

Antwoord:

Het uitbrengen van een stem is een democratisch recht. Het niet kunnen uitbrengen daarvan is enorm kwalijk! Iedere niet uitgebrachte stem betreuren wij zeer! Op het moment dat er geen stembiljetten waren, is meteen aangegeven dat kiezers konden wachten, op de meeste stembureaus zijn deze nog aangevuld en konden stemmers alsnog hun stem uitbrengen. Op een enkel stembureau is dat later in de avond niet gelukt.

Zoals eerder aangegeven zorgen wij voor een grondige evaluatie om een dergelijke situatie in de toekomst te voorkomen.

Vraag 7:

Wat vind u ervan dat bij De Rank er een persoon is geweest die na 21.00 uur in de rij wilden aansluiten, conform de regels is weg gestuurd, maar hij daar te laat aan kwam omdat hij bij twee andere stembureaus eerst is weg gestuurd?

Antwoord:

Als dat zo is betreuren wij dat zeer. Het wegsturen van mensen is geen instructie geweest. Wettelijk gezien is het zo dat mensen die na 21.00 uur aankomen volgens de kieswet niet meer toegelaten mogen worden tot de stemming.

Vraag 8:

Wat vind u ervan dat er bij de Rank nog een grote rij tot buiten stond na 21.00 uur maar dat er is geroepen; U kan wachten op nieuwe stembiljetten maar ze moeten nog wel uit Kaag en Braassem komen, waarop vele de wachtrij direct hebben verlaten?

Antwoord:

Het verlaten van een wachtrij is uiteindelijk een eigen keuze van de stemgerechtigde. Maar natuurlijk betreuren wij dat zeer.

Vraag 9:

Had u deze situatie door de dag heen niet kunnen zien aankomen gezien het feit er al meerdere malen op de dag op verschillende plekken stembiljetten op waren en aangevuld moesten worden?

Antwoord:

Ja, dat zagen we aankomen. Daarom zijn er voor 12.00 uur meteen stembiljetten bijbesteld. Meerdere gemeenten moesten extra stemformulieren

bijbestellen, waardoor we pas laat van de leverancier doorkregen dat zij het gevraagde aantal niet kon leveren. Daarom is daarnaast met man en macht gewerkt om met grote spoed stembiljetten voor het hoogheemraadschap van Rijnland over te laten komen vanuit twee buurgemeenten.

Vraag 10:

Wat zijn de acties die u gaat ondernemen richting waterschap Holland Rijnland, de kiesraad en de partijen die zich verkiesbaar hebben gesteld?

Antwoord:

We zijn in nauw contact met het hoogheemraadschap van Rijnland. Wij hebben onze excuses aangeboden voor de gang van zaken. En ook daar aangegeven dat wij de gang van zaken enorm betreuren. We zijn ook in nauw contact over het aantal klachten. De verantwoordelijkheid voor de bepaling van acties ligt bij het hoogheemraadschap van Rijnland. Daarnaast zorgen we voor een grondige evaluatie met als doel om dit in de toekomst te voorkomen.

burgemeester en wethouders van Nieuwkoop

Nicolette Caspers
secretaris

Robbert-Jan van Duijn
burgemeester